

βλέπεις, αν έχει ένας χρέγια, ο άλλος τότε κυνηγάει, τότε αποφασίζει, τότε χώνει στη φυλακή, του παίρνει το πράμα του, το σπίτι του, αν έχει. Δεν είναι, που λές, σά στά χωριά. Οί χωριάτες έγινήκανε δασκάλοι μας. Έσταθήκανε πονηροί, κ' έσυνενωθήκανε δλοι για να μην πλερόνει κανένας, κι ούτε φυλακή πάνε, ούτε αφήνουνε να τσου γίνει κατάσχεση. Σ' αυτό φυσικά τσου προστατεύει και κάθε κυβέρνηση, για τσοι ψήφοι! Έδω αυτός ο καιρός δεν ήρθε ακόμα».

«Μ' έχτίκασε απόψε» ειπε με το νοῦ της η κυρά Έπιστήμη.

«Τί λίμα είναι αυτή!» Κι' ανυπομονώντας: «Πέσμου, Σπύρο», τοῦπε, «τί λέει η Ρήνη σ' αυτήν τη σνενοχώρια;»

«Η Ρήνη; τί να πει κι' αυτό το φλιμμένο! Ο Θεός τση δίνει απομονή. Κλαίει, κάνει, μα τί; Κάθεται κλεισμένη σπίτι και που να πάει, συμπέθερε, ή φλίθερη, άστεφάνωτη, καθώς είναι; ντρέπεται κι' δλας τον κόσμο. Τί να κάμει; κι' δλο λέει για το στεφάνι. Μα τώρα στεφάνι;»

«Τί τώρα;» έρώτησε ανήσυχη.

«Θάρθουμε και σ' αυτό, συμπεθέρα, απομονή. Ως τώρα κουτσά, στραβά κάπως επηαίνανε τα πράματα δπως, να ποῦμε, πάνε δλα τ' άθρωπινά τα πράματα. Πάντα κάτι κάτι έδάξαμε στην μπάντα. Στο ύστερο θα το κάναμε το στεφάνωμα. Θα δουλεύαμε μέρα νύχτα για τα χρέγια, σε κάνα δύο χρόνια θα περφετε ή θα ψόφουνε κι' ο παληογέροντας που μάς κυβερνάει. ο ύπουργός μας θα μάς έδιαφέντευε πάλε, και θα έκερδίξαμε ξεγνοιαστοί δσο ήθέλαμε. Τώρα η Ρήνη σου λέει: δχι έτσι: δχι μ' έλπίδες μοναχά. δε βγαίνει τίποτα δξω. Είμαστε, λέει, δουλευτάδες; Ναι; δεν έχουμε ανάγκη κανένανε. Άς τήνε στεφανώσει, λέει, μία νύχτα κι' ας τάφήκουμε να χαθεῦνε τα σπία που μάς τρώνε. κι' ας ζήσουμε κ' έμεις σαν τούς φτωχούς τσ' άλλουούς».

«Και δε λέει καλά;»

«Καλά λέει. Μα το έρτζι μας; Να ξεπέσουμε από ανημπόρεια για να γελοῦνε οί δχτροί μας! Ά δχι. Αυτό δεν τον αφήνω τον άνιψιό μου να το κάμει. Κάλλιο ας κάτσει πάντα του άστεφάνωτος. Να πάμε κ' έμεις με τα μυαλά τα γυναίκια! Τί εκάμαμε τότες; Τίποτας. Ο άντρας, συμπεθέρα, είναι εκείνος που διευτύνει το σπίτι ή γυναίκα κάθεται και κουναρει τα παιδιά της. Όχι; Άντις, έχει άλλες ιδέες η Ρήνη, άλλες έμεις. Λέει να δουλεύει κι' αυτή. Μα ποιός βαστάει αυτήν την καταφρόνια. Ούτε άδερφή μου, ούτε η μάνα μου, ούτε η νύφη μου, ούτε οί άνιψιές μου δεν ξενοδουλέψανε, και ν' άρχινήσουμε τώρα».

«Η κυρά Έπιστήμη έβηξε στενοχωρημένη. Όλα αυτά τάξερε, είξερε και περσότερα. τί την έσκότιζε τώρα αυτός ο πονηρός ο άθρωπος. Άπό μακρυά έκαταλάβαινε τί τον έκανε να μιλει και που έμελλε να τελειώσει. Η Ρήνη κι' ο Άντρέας είχαν φτώχια. Γι' αυτό δεν έστεφανονόνταν. Έπρεπε αν ήθελε το καλό τους ή ίδια να φροντίξει. Ναι, μα ήταν γελασμένοι.

(Ακολουθεί)

Κ. ΘΕΟΤΟΚΗΣ

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΣΑΒΑΤΟ

Ίδιοχτήτης: Δ. Π. ΤΑΪΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΔΡΟΜΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ, άρ. 4, ΑΘΗΝΑ

Συνδρομή χρονιάτικη: Για την Ελλάδα και την Κρήτη δρ. 10. Για το έξωτερικό φρ. χρ. 12,50.—Για τις έπαρχίες δεχόμαστε και τρίμηνες συνδρομές (1 δρ την τριμηνία).—Κανένας δε γράφεται συνδρομητής ά δεν προπλερώσει την συνδρομή του.

20 λεπτά το φύλλο. — Τα περασμένα φύλλα πουλιούνται στο γραφείο μας διπλή τιμή.

Βρίσκεται στην Αθήνα σ' όλα τα κίόσκια, και στις έπαρχίες σ' όλα τα πραχτορεία των Έφημερίδων.

ΟΙ ΠΟΛΙΤΙΚΟΙ ΣΥΛΛΟΓΟΙ

Στη συζήτηση Χριστουλάκη—Γρανίτσα είχα κάμει μια πρόσθετη παρεμβασούλα με μια παρένθεση στο άρθρο μου που δημοσιεύτηκε στον άριθ. 485 του «Νουμά». Άπάνου σ' αυτή θα ήθελα να πω δυο λέξεις, γιατί φοβοῦμαι πως ο κ. Γρανίτσας με παρεξήγησε, ίσως γιατί δεν παρακολούθησε τα προηγούμενα άρθρα μου που είχαν δημοσιευτεί στο «Νουμά» που εγώ φυσικά εταν τόσο σύντομα ανάφερνα τούς πολιτικούς σύλλογους προϋπόθετα. Ο κ. Γρανίτσας εϋλογάει το Θεό που το σχέδιο του Βενιζέλου για τούς Πολ. σύλλογους δεν πραγματοποιήθηκε. αν οί σύλλογοι αυτοί που τούς θεωρεί ο κ. Γ. παραπάτημα θα έπρόκειτο να χουνε τον τύπο της περιώνυμης Λέσκης των Φιλελευτέρων—ναν τον εϋλογήσουμε μαζί. Μα εγώ δεν τούς ένοῦσα τέτοιους. κάθε άλλο παρά θα είταν εκεί άνακατεμένοι ιδιοχτήτες, καλλιεργητές, βιομήχανοι κ' εργάτες. Αυτό ακριβώς χτυπώ, αυτό που γίνεται πραγματικά σήμερα στο βενιζελικό κόμμα—που γι' αυτόν ακριβώς το λόγο δεν έχει, δεν μπορεί να χει σταθερή έσωτερική πολιτική, άφου δεν αντιπροσωπεύει μια ώρισμένη τάξη με ώρισμένα συμφέροντα, δπως τα περσότερα πολιτικά κόμματα άρχων του πολιτισμένου κόσμου. Οί πολιτικοί σύλλογοι, που φαντάζομαι εγώ, θα είναι φιλελεύτεροι, θα έχουνε

πρόγραμμα πού ν' αντιπροσωπεύει τὰ συμφέροντα τῶν ἐργατῶν, μικρογεωργῶν καὶ μικροβιοτεχνῶν μὲ τὴν ἀρχὴ «στὸν καθέναν ἐργαζόμενον ἐλόκληρο τὸ προῖόν τῆς ἐργασίας του» καὶ δὲ θὰ ἀποτελοῦνται, παρὰ μόνον ἀπὸ κείνους πού δέχονται τὸ **καθάρια διατυπωμένο** πρόγραμμα αὐτὸ (ὄχι τὰς ἀρχὰς τοῦ κόμματος τῶν φιλελευθέρων καὶ τὸ πρόσωπον τοῦ ἀρχηγοῦ!) καὶ τὸ δέχονται **συνειδητά**. Ἔτσι στὴν ἀρχὴ τὰ μέλη τους θὰ εἶναι λιγοστά, ὅσα εἶναι σὲ θέση νὰ νοιώσουν τὰ πράγματα· γιὰ τοὺς ἄλλους πού τὰ συμφέροντά τους ἐκεῖ τοὺς φέρνουν μὰ τοὺς λείπει ἡ μόρφωση — θὰ γινότανε μιὰ τέτοια μορφωτικὴ ἐργασία μὲ φυλλάδια, διαλέξεις, μαθήματα, ἐφημερίδα ὅσο νὰ χωνέψουν κι αὐτοὶ τοῦ κόμματος τίς ἀρχές καὶ γίνουν ἀπὸ κατηγούμενοι ὀριστικὰ μέλη του. Ὅσο γιὰ τὴν ἐπαγγελματικὴ ὀργάνωση, αὐτὴ ὄχι μόνον δὲν ἀποκλείεται ἀλλὰ καὶ ὑποδοθηθεῖται ἀπ' τὸν πολιτικὸ σύλλογο, γιὰτὶ ἀπὸ κεῖ μέσα θὰ ὀργανώνεται ἢ προπαγάντα καὶ γιὰ τὴν ὀργάνωση αὐτῆ· μὰ μὴν ξεχνοῦμε πὼς μιὰ τέτοια ὀργάνωση δὲ φτάνει, γιὰτὶ δὲν μπορεῖ ν' αντιπροσωπεύει παρὰ μόνον τὰ ξεχωριστὰ ἐπαγγελματικὰ συμφέροντα τῶν μελῶν, μὰ ὄχι τὰ συμφέροντα τῆς **τάξης**, τὰ κοινὰ τῶν **διάφορων** ἐπαγγελματιῶν, γιὰτὶ λοιπὸν ἂν εἶναι μόνον τῆς ἀπομακρύνει καὶ ξεχωρίζει ἐκείνους πού ἔπρεπε νὰ πολεμοῦν μαζύ. Γι' αὐτὸ κοντὰ κι ἀπάνου ἀπ' τὴν ἐπαγγελματικὴ ὀργάνωση χρειάζεται ὁ πολιτικὸς σύλλογος πού νὰ δίνει τὴ γενικὴ κατεῦθυνση, πού νὰ ἐνώνει τὰ γενικὰ **κοινὰ** συμφέροντα καὶ ξεδιαλύνει τίς καθέκαστες συμφερντολογικὰς διαφορὰς. Τέτοιους πολιτικούς συλλόγους πιστεύω πὼς θὰ τοὺς ἤθελε κι ὁ κ. Γρανίτσας καὶ ἴσως δὲν ἀρνηθεῖ τὴν πολύτιμη συνδρομὴ του ὅταν σὰν ἡσυχάσουμε μὲ τὸ καλὸ ξανασκεφτοῦμε τὰ ἐσωτερικὰ τοῦ νέου Κράτους.

A. ΤΡΑΝΟΣ

ΜΙΑ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ἡ «Echo d'Orient» δημοσίεψε τὴν ἀκόλουθη βιβλιογραφία:
A. Pallas, Ἡ Νέα Διαθήκη κατὰ τὸ βατικανὸ χερσόγραφο μεταφρασμένη. Μέρους πρῶτο. Liverpool, The Liverpool booksellers' Co Ltd, 1910, in—12, 237 pages.

Ἄν καὶ κυκλοφόρησε στὸ Λίβερπουλ, ἡ πρώτη ἐκδοσις τῆς μετάφρασης τῆς Καινῆς Διαθήκης εἶχε τυπωθεῖ στὸ Παρίσι. Ἡ νέα ἐκδοσις (τρίτη καὶ τέταρτη) τυπώθηκε στὸ Ὁξφορδ.

Ἡ ὀρθογραφία τῆς ἐκδοσης τούτης ἀκολουθεῖ

πολὺ ἀποκλειστικώτερα τοὺς φωνολογικοὺς νόμους τῆς γλώσσας. Γιὰ τοῦτο ὁ Πάλλης δὲ γράφει πιά **Παῦλος**, μὰ **Πάβλος**· **ἡβρα** ὄχι **ηῦρα**· **ἀφτός**, ὄχι **αὐτός**· **σύρω**, ὄχι **θὲ νὰ σύρω** (**Πορεύομαι**, Λουκ. XV. 18). Κάποτε ἡ ὀρθογραφία τούτη ξαφνίζει τὸν ἀναγνώστη: **προσεφκή**· **θησαβρίζετε**· **θησαβρούς**· **ἐχτρός**. Κάποτε τὸ κείμενο ἀλλάζεται, ἢ, ὀρθότερα, ἀποκατασταίνεται. Λέξεις ἀντικατασταίνονται. **Καὶ σὰν τὸ βρεῖ τὸ φορτώνεται**· ἡ παλιὰ ἐκδοσις εἶχε **τὸ βάζει**. (Λουκ. XV, 5) Ὁ Πάλλης δὲ λείπει πιά **προσκαλεῖ**, μεταφράζοντας τὸ **συγκαλεῖ** τοῦ ἀποστόλου Λουκᾶ· μεταχειρίζεται τὸ **προσκαλῶ** τῆς δημοτικῆς. Στὸ «Πάτερ ἡμῶν» ἀλλάξε μιὰ λέξη· **παρὰ γλύτωσέ μας**, ἔλεγε στὴν ἐκδοσις τοῦ 1902: **μόνε γλύτωσέ μας**. Πλήθος τέτοια παραδείγματα μπορούσαμε νὰ ἀναφέρουμε. Φαίνεται πὼς ὁ Πάλλης βάλθηκε προσεχτικὰ νὰ συγυρίσῃ τὴ μετάφρασή του σὲ γλώσσα ἀκόμα πιὸ δημοτικὴ.

Ἐέρουμε πὼς ἡ Ἱερὴ Σύνοδος στὴν Ἑλλάδα ἀπαγόρευε νὰ μεταφράζεται ἡ Ἁγία Γραφή στὴ δημοτικὴ γλώσσα. Γιὰ τοῦτο βέβαια κανεὶς καθολικὸς δὲ θὰ τὴν κατηγόρησεν. Μὰ δὲν εἶναι τοῦτο λόγος γιὰ νὰ μὴν ἐξετάσουμε τὸ κείμενο τοῦ Πάλλη ἀπὸ τὴν ὄψιν τῆς μεταφραστικῆς ἀξίας του.

Τὸ Βαγγέλιο ἔχει ἀποδοθεῖ καλὰ καὶ πιστὰ, λέξη πρὸς λέξη, σὲ γλώσσα πού τὴν καταλαβαίνουν οἱ Ἑλληγες ὄλοι, νοικοκυρεοὶ, μαθητές, ἀγράμματοι χωριάτες, γυναῖκες τοῦ λαοῦ. Ὁ ἴδιος ἐγὼ ἐξέτασα θετικὰ τὸ πρᾶγμα ἀπάνου σὲ ὀχτὼ ἐννιά πρῶσωπα πού ρώτησα.

Μονάχα οἱ δασκάλοι καὶ οἱ πολὺ γραμματισμένοι Ἑλληγες οἱ ὀπαδοὶ τῆς καθαρεύουσας κάνουνε τάχα πὼς δὲν καταλαβαίνουν. Ἀπεναντίας οἱ ὀχτὼ ἐννιά πού ρώτησα δὲν ἐννοοῦσαν τὸ κείμενο τοῦ Βαγγέλιου, ἢ μόλις τὸ ἐννοοῦσαν, καθὼς καὶ τὴ προσευκὴ τῆς θείας λειτουργίας καὶ τῶν Ὁρῶν. Μὰ πρέπει νὰ σημειώσουμε πὼς οἱ Ἑλληγες, ἀξεχώριστα, κ' οἱ ἀγράμματοι ἀκόμα, ἔχουνε μιὰ φυσικὴ ἀντιπάθεια γιὰ τὴ μετάφραση τοῦ Πάλλη, πού τότε θεωροῦν οἱ καθαρευουσιάνοι πολέμιο τοῦ Ἑλληνισμοῦ καὶ τῆς ὀρθοδοξίας ἀπὸ τοὺς χειρότερους. Ἀξιοπεριέργο γιὰ νὰ σημειωθῇ.

Ὁ Πάλλης, ἀπὸ ἀντίδραση βέβαια πρὸς τὸ παραδεγμένο κείμενο, τὸ παραμορφώνει κάποτε. Α. χ. **Δάβετε, ἀφτὸ ναι τὸ κορμί μου** (Μάρκ. XIV). **Τοῦτο ἐστὶ τὸ σῶμα μου**. Μὰ καὶ οἱ χωριάτες λένε **σῶμα**· **κορμί** σημαίνει τὸν κορμό, ἀπὸ τὴ μέση ἴσα μὲ τὸ λαιμὸ, καὶ ἀπὸ ἀναλογία μόνον, καὶ μιὰ παιδοῦλα, κ' ἕνα ἀγοράκι! Ἀντίθετα, καὶ ἴσως γιὰ νὰ ποφύγῃ τὰ πειράγματα, ὁ Πάλλης γράφει **χοῖροι** (Μάρκ. VII), ἐνῶ στὴν Ἑλλάδα ὄλοι λένε **γορροῦ-**